

ИЗВЕСТИЕ 98/С 66/04 НА КОМИСИЯТА

за изчисляване на оборот съгласно Регламент (ЕИО) № 4064/89 на Съвета относно контрола на концентрации между предприятия

(Текст от значение за ЕИП)

I. "СЧЕТОВОДНО" ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБОРОТ

1. Оборот като отражение на стопанска дейност

Понятието за оборот
Обичайни дейности

2. "Нетен" оборот

Приспадането на работи и данъци

Приспадането на "вътрешен" оборот

3. Коригиране на правилата за изчисляване на оборота за различните видове операции

Общото правило
Придобиване на части от предприятия
Определен вид последователни операции
Оборот на групи

| ~~3.5.~~ Оборот на държавни предприятия

Formatted: Bullets and Numbering

II. ГЕОГРАФСКО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБОРОТА

1. Общо правило

2. Превръщане на оборота в екю

III. КРЕДИТНИ И ДРУГИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

1. Дефиниции

2. Изчисляване на оборот

1. Целта на настоящото известие е да се разшири обхвата на текста на членове 1 и 5 от Регламент (ЕИО) № 4064/89 на Съвета¹, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1310/97 на Съвета² (по-долу посочен като Регламента за сливанията), така че да изясни определени процедурни и практически въпроси, които предизвикват съмнения или трудности.
2. Настоящото известие се основава на опита, придобит от Комисията при прилагане на Регламента за сливанията до този момент. Принципите, съдържащи се в него ще бъдат следвани и доразвивани от практиката на Комисията по отделни случаи.

Настоящото известие заменя известието за изчисляване на оборота³.

3. Регламентът за сливанията съдържа двоен тест за юрисдикцията на Комисията. Единият тест се отнася до това, че сделката трябва да бъде концентрация по смисъла на член 3⁴. Вторият се отнася до праговете на оборота, които се съдържат в член 1 и са предназначени да идентифицират тези сделки, които имат влияние върху Общността и могат да бъдат приети за такива, които са от “интерес за Общността”. Оборътът се използва като символ на икономическите източници, които са комбинирани в една концентрация и са разпределени географски, така че да отразяват географското разпределение на тези ресурси.

Две системи от прагове се съдържат в член 1, съответно в параграфи 2 и 3. Член 1, параграф 2 определя праговете, които първо трябва да се проверят, за да се установи дали една сделка е от значение за Общността. В това отношение, прагът на световният оборот цели да се измери общото значение на съответните предприятия; прагът на оборота в Общността цели да определи дали концентрацията включва минимално ниво на дейности в Общността; правилото на двете трети цели да изключи чисто местните сделки от юрисдикцията на Общността.

Член 1, параграф 3 трябва да се прилага в случай, че праговете посочени в член 1, параграф 2 не са налице. Тази втора система от прагове е предназначена за онези сделки, които нямат значение за Общността съгласно член 1, параграф 2, но за които е необходимо нотифициране съгласно националните норми на конкуренцията в най-малко три държави-членки (т.н. “многостранни нотификации”). За тази цел член 1, параграф 3 предвижда по-ниски прагове на оборот, както световен, така и в рамките на Общността. Една концентрация има значение за Общността, ако тези по-ниски прагове са налице и съответните предприятия заедно и поотделно достигат минимално ниво на дейности в най-малко три държави-членки. Член 1, параграф 3 също съдържа правилото “две трети”, което е подобно на това, съдържащо се в член 1, параграф 2, и което цели да се определят чисто местните сделки.

---

¹ ОВ L 395, 30.12.1989 г., стр. 1, коригирана версия ОВ L 257, 21.9.1990 г., стр. 13.

² ОВ L 180, 9.7.1997 г., стр. 1.

³ ОВ С 385, 31.12.1994 г., стр. 21.

⁴ Вж. Известието относно понятието концентрация.

4. Праговете са предназначени да определят юрисдикцията, а не да оценяват пазарната позиция на страните по една концентрация, нито влиянието на операцията. Поради това, те включват произтичащия от концентрацията оборот и съответно свързаните с него източници, всички дейности на страните, а не само тези, които са свързани с всички дейности на страните и не само тези, които се включват в концентрацията. Член 1 от Регламента за сливанията определя праговете, които следва да се използват за да се определи дали една концентрация има значение за Общността, докато член 5 определя как следва да се изчислява оборота.
5. Фактът, че праговете от член 1 от Регламента за сливанията са чисто количествени, тъй като те се базират само на изчисления на оборота, вместо на пазарния дял или други критерии, показва, че тяхната цел е да предоставят прост и обективен механизъм, който да бъде лесно приложим от участващите в сливането предприятия, за да определят дали тяхната сделка е от значение за Общността и съответно дали подлежи на нотификация.
6. Решаващият въпрос за член 1 от Регламента за сливанията е да се определи икономическата мощ на съответните предприятия, така както тя се отразява в данните за техния оборот, независимо от сектора, в който е реализиран този оборот и независимо от това дали тези сектори изобщо ще бъдат засегнати от въпросната сделка. Поради това, Регламентът за сливанията поставя ударението върху установяването на общите икономически и финансови ресурси, които се обединяват при сливането, с цел да се определи дали то е от значение за Общността.
7. В настоящия контекст е ясно, че оборотът следва да отразява в максимално точна степен икономическата мощ на участващите в сделката предприятия. Това е целта на системата от норми, които се съдържат в член 5 от Регламента за сливанията, и които са предназначени да гарантират, че данните, които са резултат от сливането представляват реално отражение на икономическата действителност.
8. Тълкуването на Комисията на членове 1 и 5 по отношение на изчислението на оборота не накърнява тълкуването, което би могло да бъде дадено от страна на Съда на Европейските общности или Първоинстанционния съд на Европейските общности.

I. “СЧЕТОВОДНО” ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ОБОРОТ

1. Оборотът като отражение на стопанската дейност

| ~~1.1.~~ *понятието оборот*

9. Понятието оборот, използвано в член 5 от Регламента за сливанията се отнася изрично до “сумите, получени от продажбата на продукти и предоставянето на услуги”. Поради това, продажбата, като отражение на дейността на едно

Formatted: Bullets and Numbering

предприятие, е основният критерий за изчисляване на оборота, независимо от това дали става въпрос за продукти или предоставяне на услуги. “Сумите, които са получени от продажба по принцип се отразяват в счетоводството на предприятията в раздела “продажби”.

10. Когато става въпрос за продукти, оборотът може да се определи без затруднения, като се посочи всяко търговско действие, което е част от прехвърлянето на собствеността.
11. При услугите, обстоятелствата, които трябва да бъдат взети предвид при изчисляването на оборота са много по-комплексни, тъй като търговското действие включва прехвърляне на “стойност”.
12. По принцип, методът за изчисляване на оборота в случаите, когато става въпрос за услуги не се различава от този, който се използва за изчисляване на оборота от продажбата на продукти: Комисията взема предвид общия размер на продажбите. Когато предоставената услуга е продадена директно от страна на предлагачия я на клиента, оборотът на съответното предприятие се състои от обща сума от продажби за предоставяне на услуги за последната финансова година.
13. Поради сложността на сектора на услугите, този общ принцип трябва да се адаптира към специфичните условия, свързани с предоставяната услуга. Така, в определени сектори на дейност (като туризъм и реклама) услугата може да се продава чрез посредник на други доставчици. Поради разнообразието на тези сектори могат да възникнат много различни ситуации. Например, оборотът на едно предприятие, предоставящо услуги, което действа като посредник, може да се състои само от получаваните от него комисионни.
14. По същия начин, в редица области като кредитните и финансовите услуги и застраховането, възникват технически проблеми при изчисляването на оборота. Тези въпроси се разглеждат в раздел III.

1.2 Обичайни дейности

15. Член 5, параграф 1 предвижда, че сумите, които трябва да бъдат включени при изчисляването на оборота трябва да отговарят на “обичайна дейност” на съответното предприятие.
16. По отношение на помощта, която се предоставя на предприятия от страна на публични органи, всяка помощ, която е свързана с една от обичайните дейности на съответното предприятие, следва да бъде включена при изчисляването на оборота, ако предприятието е получател на помощта и ако помощта е директно свързана с продажбата на продукти и предоставянето на услуги от предприятието, и поради това е отразена в цената⁵. Например,

---

⁵ Вж. дело IV/M.156 – Cereol/Continentale Italiana от 27 ноември 1991 г. По това дело Комисията изключи помощ от Общността при изчисляването на оборота, поради това, че помощта не бе предназначена да подпомага продажбата на продукти, произведени от едно от предприятията, участващи в сливането, а

помощта за усвояването на един продукт дава възможност на производителя да го продаде на по-висока цена, отколкото тази, която действително се плаща от потребителите.

17. По отношение на услугите, Комисията разглежда обичайните дейности на участващите предприятия, при установяването на това какви средства се изискват за предоставянето на услугата. В своето решение по делото Accor/Wagons-Lits⁶, Комисията реши да вземе предвид “другите оперативни процедури”, включени в балансовия отчет за приходите и разходите на Wagons-Lits. Комисията прие, че компонентите в този случай, които включват определени приходи от дейности по предоставяне на коли под наем са деривати на продажбата на продукти и предоставянето на услуги от страна на Wagons-Lits и са част от неговата обичайна дейност.

2. “Нетен” оборот

18. Нетният оборот, който следва да бъде взет предвид е “нетен” оборот след намаляването на броя на компонентите, които са специфицирани в регламента. Целта на Комисията е да приспособи оборота по такъв начин, че да може да определи реалната икономическа тежест на предприятието.

Приспадане на работи и данъци

19. Член 5, параграф 1 предвижда “изваждане на работите при продажби и данък добавена стойност и други данъци, които са директно свързани с оборота”. Така, това изваждане се свързва с компонентите на стопанската дейност (намаления при продажби) и данъчните компоненти (данък добавена стойност и други данъци, директно свързани с оборота).

20. “Търговските отстъпки” следва да бъдат разбирани като всички работи или отстъпки, които се предоставят от предприятията по време на техните бизнес преговори с техните клиенти, и които имат директно отражение върху продажбите.

21. По отношение на намаляването на данъците, Регламентът за сливанията се отнася до данък добавена стойност и “други данъци, които са директно свързани с оборота”. Що се отнася до данък добавена стойност, неговото намаляване по принцип не създава никакъв проблем. Понятието “данъци, директно свързани с оборота” е недвусмислено позоваване на косвеното данъчно облагане, тъй като то е директно свързано с оборота, например данъците върху алкохолните напитки.

2.2. Приспадане на “вътрешния” оборот

за продуктите от сурови материали (зърно), които се използват от предприятието, което е специализирано в мелене на зърно.

⁶ Дело IV/M.126 - Accor/Wagons-Lits, от 28 април 1992 г.

22. Първата алинея от член 5, параграф 1 гласи “агрегиращият оборот на съответното предприятие не включва продажбата на продукти или предоставянето на услуги между което и да е от предприятията, посочено в параграф 4”, т.е. тези, които имат връзки със съответното предприятие (основно предприятията-майки и дъщерните дружества).
23. Целта е да се изключат търговските отношения в рамките на групата, така че да се вземе предвид реалната икономическа тежест на всяко предприятие. Така, “сумите”, които се вземат предвид съгласно Регламента за сливанията отразяват само сделките, които се осъществяват между групи от предприятия от една страна и трети страни, от друга.

3. Корижиране на правилата за изчисляване на оборота за различните видове операции

3.1.Общото правило

24. Съгласно член 5, параграф 1 от Регламента за сливанията, агрегиращият оборот обхваща средствата на съответните предприятия за предходната финансова година от продажба на продукти и предоставяне на услуги. Така, основният принцип е, че всяко съответно предприятие, оборотът, който следва да се вземе предвид е оборотът от най-близката по отношение на датата на сделката финансова година.
25. Настоящата разпоредба сочи, че след като няма одитирани сметки за годината, която свършва в деня преди сделката, най-близкото представяне за цяла година на дейността на съответното предприятие е тази, която е представена от данните от оборота за най-близката финансова година.
26. Комисията се стреми да обоснове своето решение на наличните точни и надеждни данни. Поради това, по принцип Комисията препраща към одитирани или други видове окончателни отчети. Въпреки това, в случаите, в които са налице сериозни различия между счетоводните стандарти на Общността и тези на държави, които не са членки на Общността, Комисията може да приеме за необходимо да провери тези счетоводства в съответствие със стандартите на Общността по отношение на оборота. При всички случаи, обаче Комисията се въздържа от това да се позовава на управленското счетоводство или на каквито и да е други форми на временни счетоводни отчети, освен при изключителни обстоятелства (вж. следващия параграф). Когато концентрацията се осъществи през първите месеци на годината и все още не е направен одит на баланса за най-близката финансова година, данните които следва да бъдат взети предвид са тези, които се отнасят до предходната година. Когато са налице сериозни различия между две счетоводства, и по-специално, когато окончателните проектоданни за последните години са налице, Комисията може да реши да вземе предвид тези проектоданни предвид.
27. Независимо от параграф 28, трябва да има корижиране, което да отчита придобиванията или отнеманията, които са последвали към датата на

одитираните балансови отчети. Това е необходимо, ако трябва да бъдат установени истинските средства, които се концентрират. По такъв начин, ако едно предприятие предоставя част от своите дейности по всяко време преди подписването на окончателното споразумение или преди обявяването на публичния търг, или преди придобиването на контролния пакет, водещи до концентрация, или когато такова разделяне или закриване е предварително условие за операцията⁷, частта от оборота, която се отнася до тази дейност, трябва да бъде извадена от оборота на нотифициращата страна, съгласно нейния последен одитиран отчет. Обратно, оборотът, който се отнася до активите, върху които се придобива контрол, в периода след подготовката на последните най-близки одитирани отчети, следва да бъдат добавени към оборота на компанията, за целите на нотификацията.

28. Други фактори, които временно могат да засегнат оборота като намаляване на поръчките за продукта или забавянето на производствения процес в период, предхождащ сделката, за целите на изчисляване на оборота се игнорират. Не се правят корекции за включването им в окончателния отчет.
29. Като отчита географското разпределение на оборота, поради това, че то не се отразява в одитираните отчети по начина, съгласно критериите на Регламента за сливанията, Комисията ще разчита на най-надеждните данни, които са на разположение, представени от предприятията в съответствие с правилото, установено в член 5, параграф 1 от Регламента за сливанията (вж. раздел II.1).

3.2. Придобивания на части от предприятия

30. Съгласно член 5, параграф 2 от Регламента за сливанията “когато концентрацията се свежда до придобиване на части, независимо дали представляват независими правни субекти, от едно или повече предприятия, само оборотът, който се отнася до частите, предмет на сделката, следва да бъде взет предвид по отношение на продавача или продавачите.”
31. Съгласно настоящата разпоредба, когато придобиващият не купува цяла група, а само една от стопанските дейности или дори част от тази дейност, независимо от това дали тя е дъщерно дружество, при изчисляването на оборота следва да се включи само оборота на придобитата част. Фактически, независимо от това, че от правна гледна точка продавачът като цяло (с всички свои дъщерни дружества) е основна страна по сделката, тъй като споразумението за покупко-продажба не може да бъде сключено без него, то той не участва, след като се осъществи договорът. Възможните последици от договора върху пазара ще зависят единствено от комбинирането на стопанските и финансовите ресурси, които са предмет на прехвърляне на собственост с онези на придобиващия, а не от останалата част от стопанската дейност на продавача, която остава независима.

3.3. Определен вид последователни операции

⁽⁷⁾ Вж. решение на Първоинстанционния Съд на Европейските общности по дело T – 3/93, Air France v. Commission, [1994] Преглед на Съда на Европейските общности II – 21.

32. В някои случаи определени последователни сделки са само отделни стъпки в рамките на една по-обхватна стратегия между същите страни. Разглеждането на всяка една сделка сама по себе си, дори само с цел да се определи юрисдикцията, би предполагало игнориране на икономическата реалност. Същевременно, докато някои от тези отделни операции може да са планирани по този начин, поради това, че така те най-добре биха задоволили потребностите на страните, то други биха били структурирани по този начин, за да се заобиколи прилагането на Регламента за сливанията.
33. Съгласно Регламента за сливанията този сценарий се съдържа в член 5, параграф 2, втора алинея, който предвижда, че когато “две или повече сделки, по смисъла на първи абзац, които се осъществяват в двугодишен период между едни и същи лица или предприятия, се считат за една и съща концентрация, която възниква към датата на последната сделка.”
34. На практика тази разпоредба означава, че ако компанията А купи дъщерно дружество на компанията Б, което представлява 50% от цялата стопанска дейност на Б, и една година по-късно тя придобие другото дъщерно дружество (останалите 50% от Б), двете сделки ще се считат за една. Като се има предвид, че всяко от дъщерните дружества е постигнало оборот в Общността от 200 милиона ЕСУ, първата сделка не следва да подлежи на нотифициране, освен ако операцията не покрива критериите по член 1, параграф 3. Тъй като, втората сделка се осъществява в рамките на двугодишен срок, то двете сделки трябва да бъдат нотифицирани като една, тогава, когато се осъществи втората сделка.
35. Значението на разпоредбата е, че предишните сделки (в рамките на двугодишния срок) стават предмет на задължението за нотифициране, едновременно с последната по време сделка, тогава, когато заедно са прехвърлили определения праг.

3.3. Оборот на групи

36. Когато едно засегнато предприятие, участващо в концентрация по смисъла на член 1 от Регламента за сливанията⁸ принадлежи към група, оборотът на групата като цяло следва да бъде взет предвид, за да се определи дали са достигнати праговете. Целта отново е да се обхване общия обем икономически ресурси, обединени чрез операцията.
37. Регламентът за сливанията теоретично не дефинира понятието група, но се съсредоточава върху това дали предприятията имат правото да управляват дейността на предприятието като критерий за определяне на това кои от предприятията, които имат директни или косвени връзки със засегнатото предприятие, следва да бъдат разглеждани като част от неговата група.
38. Член 5, параграф 4 от Регламента за сливанията предвижда следното:

“Без да се накърнява параграф 2 (придобиване на части от предприятие), агрегиращият оборот на съответното предприятие по смисъла на член 1,

---

⁽⁸⁾ Вж. Известието на Комисията относно понятието засегнати предприятия

параграфи 2 и 3 следва да се изчислява като сбор от съответните обороти на следните :

а) засегнатото предприятие;

б) предприятията, в които засегнатото предприятие пряко или косвено:

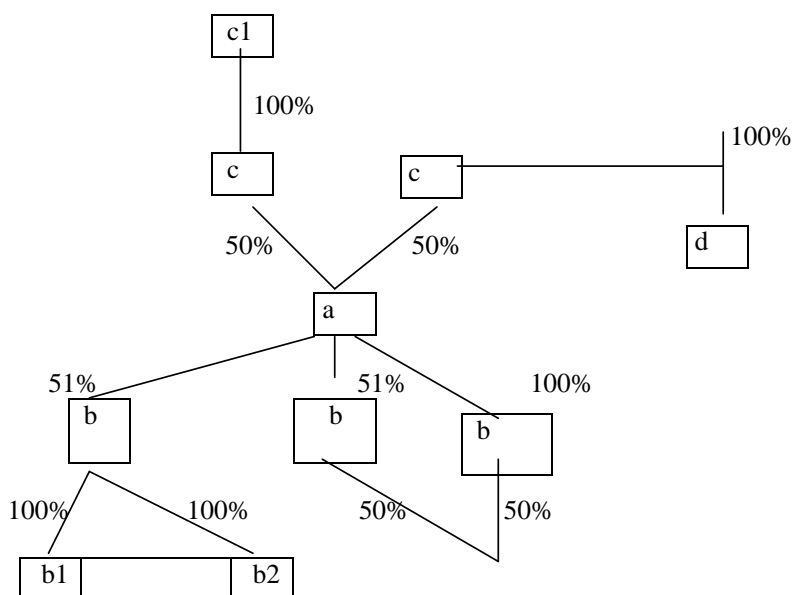
- притежава повече от половината от капитала или стопанските активи, или
- има правомощия да упражнява повече от половината от правата на глас, или
- има правомощия да назначава повече от половината от членовете на надзорния съвет, управителния съвет или на органите, които представляват по закон предприятието, или
- има право да управлява дейността на предприятието;

в) предприятията, които имат в засегнатото предприятие правата или правомощията, посочени в буква б) по отношение на съответното предприятие;

г) предприятията, в които предприятието, така, както е предвидено в буква в) има правата или правомощията, изброени в буква б);

д) тези предприятия, в които две или повече предприятия, така както е посочено в букви а) - г) съвместно притежават правата или правомощията, изброени в буква б). “

Това означава, че оборотът на предприятието, което участва директно в сделката (буква а) следва да включва оборотите на своите дъщерни дружества (буква б), своите предприятия-майки (буква в), други дъщерни дружества на неговите предприятия-майки (буква г) и всички други предприятия, които са съвместно контролирани от две или повече от предприятията, принадлежащи към групата (буква д). Графиката е както следва:

e

a: съответното предприятие

b: неговите дъщерни дружества и техните дъщерни дружества (b1 и b2)

c: други дъщерни дружества и техните предприятия-майки (c1)

d: други дъщерни дружества на предприятията-майки на съответното предприятие

e: предприятия, които са съвместно контролирани от две (или повече) предприятия от групата

Бележка: тези букви кореспондират на съответните точки на член 5, параграф 4.

По схемата могат да бъдат направени следните бележки:

1. Доколкото тестът за контрол от буква б) е изпълнен, целия оборот на съответното дъщерно дружество се взема предвид, независимо от действителното разпределение на дяловете в контролиращата компания. В примера следва да се включи общия оборот на трите дъщерни дружества (наричани b) на съответното предприятие a).
  2. Когато което и да е от предприятията, които са посочени като принадлежащи към групата също контролира другите, те следва също да са включени в изчислението. В примера, едно от дъщерните дружества на a (наричано b) има от своя страна също дъщерни дружества - b1 и b2.
  3. Когато две или повече предприятия съвместно контролират засегнатото предприятие a) в смисъл, че е необходимо споразумение между една или с всички тях, за да се управлява дейността на предприятието, оборота на всички тях следва да бъде включен⁹. В примера, две от предприятията-майки c) на съответното предприятие a) следва да се вземат предвид, както и техните собствени предприятия-майки (c1 например). Независимо от това, че Регламентът за сливанията изрично не предвижда това правило да се прилага по отношение на онези случаи, където засегнатото предприятие на практика е съвместно предприятие, това може да се заключи от текста на член 5, параграф 4, буква в) тъй като той използва множествено число за предприятията-майки. Настоящото тълкуване е прилагано последователно от Комисията.
  4. Всяка продажба вътре в групата следва да бъде извадена от оборота на групата (вж. параграф 22).
39. Регламентът за сливанията регулира също така и специфичния сценарий, където две или повече засегнати по една сделка предприятия упражняват съвместен контрол върху друго предприятие. Съгласно буква а) от член 5, параграф 5, оборотът, който е резултат от продажбите на продукти или предоставянето на услуги между съвместното предприятие и всяко едно от засегнатите предприятия или всяка друга компания, свързана с която и да е от

⁹ Вж. Известие на Комисията за понятието съответни предприятия (параграфи 26-29).

тях, по смисъла на чл. 5, ал. 4, следва да бъде изключен. Целта на такова правило е да се избегне двойно счетоводство. По отношение на оборота на съвместното предприятие, генериран от дейността с трети страни, буква б) от член 5, параграф 5 предвижда, че следва да бъде разпределен поравно между засегнатите предприятия, така че да отрази съвместния контрол¹⁰.

40. Съгласно принципа от буква б) от член 5, параграф 5, по аналогия, в случай на съвместни дружества между засегнати предприятия и трети страни, практиката на Комисията е да се разпределя на всяко от засегнатите предприятия оборота, който е поделен поравно между контролиращите предприятия в съвместното дружество. Във всички тези случаи, обаче, трябва да бъде доказан съвместен контрол.

Практиката показва, че е невъзможно в настоящото известие да бъдат обхванати всички възможни хипотези, които могат да възникнат по отношение на изчислението на оборота на съвместните предприятия или случаите, в които има съвместен контрол. Когато са налице съмнения, при една оценка следва да се даде приоритет на общите принципи за избягване на двойно счетоводство и за отразяване в максимално точна степен на икономическата мощ на предприятията, участващи в сделката¹¹.

41. Следва да се отбележи, че член 5, параграф 4 се отнася само до групите, които вече съществуват към момента на сделката, т.е. групата на всяко от засегнатите от операцията предприятия, а не до новите структури, създадени в резултат от концентрацията. Например, ако предприятията А и В, заедно със съответните им дъщерни дружества се сливат, то А и В, а не новото предприятие, са тези, които ще бъдат квалифицирани като засегнати предприятия, което означава, че оборотът на всяка от двете групи следва да се изчисли поотделно.

42. Тъй като целта на настоящата разпоредба е само да се идентифицират предприятията, които принадлежат към съществуващите групи, за целите на изчисляване на оборота, тестът за определяне правото на управление на дейностите на предприятието по член 5, параграф 4¹² е по-различен от теста за контрол, съгласно член 3, параграф 3, който има предвид придобиването на контрол, осъществяван посредством сделката, предмет на проучване. Докато в първия случай е по-просто и по-лесно да се докаже, на основата на фактически доказателства, то във втория - е по-трудно, тъй като, когато не се придобива контрол, не възниква концентрация.

3.5. Оборот на държавни предприятия

¹⁰ Например, предприятие А и предприятие В създават съвместното предприятие С. Тези две предприятия-майки същевременно упражняват съвместен контрол върху предприятие D, независимо от това, че А има 60%, а В – 40% от капитала. При изчисляването на оборота на А и В към момента, в който те създават съвместното предприятие С, оборотът на D с трети страни се записва поравно на А и В.

¹¹ Вж. например дело IV/M.806 – BA/TAT от 26 август 2006 г.

¹² Вж. например дело IV/M.126 – Accor/Wagons-Lits от 28 април 1992 г. и дело IV/M.940 – UBS/Mister Minit, от 9 юли 1997 г.

43. Докато член 5, параграф 4 установява метода за определяне на икономическата група, към която принадлежи засегнатото предприятие, за целите на изчисляването на оборота, той следва да се разглежда във връзка със съображение 12 от Регламента (ЕИО) № 4064/89 по отношение на държавните предприятия. Настоящото съображение предвижда, че за да се избегне дискриминация между държавния и частния сектор, следва да се вземат предвид “предприятия, които съставляват стопанска единица със самостоятелна власт за вземане на решения, независимо от начина, по който техният капитал се държи, или от правилата за административен надзор, които са приложими по отношение на тях.” Така, единствено фактът, че две предприятия са държавни не би следвало автоматично да води до извода, че те са част от група по смисъла на член 5. По-скоро, би следвало да се потърсят основания да се счита, че всяко от предприятията представлява независим икономически субект.

44. Така, когато едно държавно предприятие не е част от цяло промишлено холдингово дружество и не е предмет на каквато и да е координация от други държавно-контролирани холдинги, то следва да се счита за независима група, за целите на член 5, и оборотът на други предприятия, които се притежават от държава не следва да се вземат предвид. Когато, въпреки това интересите на една държава-членка са съсредоточени в холдингови дружества, или се управляват съвместно, или, когато по други причини е ясно, че държавните предприятия формират част от “стопанска единица с независима власт за вземане на решения”, тогава оборотът на тези стопански дейности се счита като част от групата на засегнатите предприятия, по смисъла на член 5.

II. ГЕОГРАФСКО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБОРОТА

1. Общо правило

45. Праговете, които са различни от посочените в член 1, параграф 2, буква а) и член 1, параграф 3, буква а) се отнасят до случаи, в които оборотът в рамките на Общността е достатъчен, за да е от значение за интересите на Общността, и които имат основно презграничен характер. За да се постигне това те изискват оборотът да бъде географски разпределен. Втората алинея член 5, параграф 1 местоположението на оборота се определя от местоположението на клиента към момента на сделката:

“Оборотът в Общността или в една държава-член следва да включва продажбите на продукти и предоставянето на услуги на предприятия или потребители в Общността или в тази държава-член, в зависимост от случая.”

46. Позоваването на “продавани продукти” и “предоставяни услуги” не е предназначено да създава дискриминация между стоки и услуги посредством съсредоточаване върху това къде се извършва продажбата в случаите, когато става въпрос за стоки, а върху мястото, където се предоставя услугата (което може да е различно от това къде е продадена услугата), когато става въпрос за услуги. И в двата случая, оборотът следва да се приеме, че е направен на мястото, където се намира потребителят, защото, в повечето случаи това е мястото, където е направена сделката, където е генериран оборотът на

съответния доставчик, и където се конкурират алтернативни доставчици¹³. Втората алинея от член 5, параграф 1 не се концентрира върху местата на употреба на стоката или услугата или където са произтекли ползите от стоката или услугата. В случаите на движими стоки, една кола може да бъде придвижвана в цяла Европа от нейния купувач, но тя се придобива само на едно място – Париж, Берлин или Мадрид. Такъв е също и случая с тези услуги, при които е възможно да се обособи мястото на продажба на една услуга от мястото на нейното предоставяне. Така например, в случаите на пакетни почивки, конкуренцията за продажба на ваканции чрез туристически агенции се осъществява на местно ниво, както и пазаруването на дребно, дори ако услугата се предоставя на редица отдалечени места. Този оборот се получават на място, различно от мястото на евентуалната почивка.

47. Това се отнася дори за случаите, когато една многонационална корпорация има стратегия за закупуване в Общността и средствата, необходими за нейните стоки или услуги произтичат от едно място. Фактът, че компонентите впоследствие се използват в десет различни завода в много на брой държави-членки не променя факта, че сделката с компания извън групата е била сключена само в една държава. Последващото разпределение до други места е чисто вътрешен въпрос на засегнатата компания.
48. Определени сектори, въпреки това, създават особени проблеми по отношение на географското разпределение на оборота (вж. раздел III).

2. Превръщане на оборота в екю

49. При превръщане на данните за оборота в екю, следва да бъде обърнато сериозно внимание на използваните обменни курсове. Годишният оборот на една компания следва да бъде по средния курс на обмяна за съответните дванадесет месеца. Този среден курс може да бъде предоставен от Комисията. Данните за одитираните годишни обороти не следва да бъдат разбивани до компоненти в зависимост от продажбите по тримесечия, месечния или седмичния курс, които индивидуално да бъдат преизчислени по съответния среден тримесечен, месечен или седмичен курс, към които след това се добавят данни в екю, за да се получи общата цифра за годината.
50. Когато една компания извършва продажби в различни валути, процедурата е не е по-различна. Общият оборот, представен в консолидирани одитирани отчети в съответната за компанията валута, се превръща в екю по средния обменен курс за дванадесетте месеца. Местните валутни продажби не следва да бъдат директно превръщани в екю, тъй като тези данни не са от консолидираните одитирани отчети на компанията.

III. КРЕДИТНИ И ДРУГИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

1. Дефиниции

---

¹³ Ако мястото, където се намира потребителя към момента на продажбата на стоки или услуги и мястото, където се изготвя впоследствие сметката са различни, оборотът се счита, че е направен на първото място.

51. Специфичния характер на банковите и застрахователни дейности е признат формално в Регламента за сливанията, който съдържа специални разпоредби, които регулират изчисляването на оборота в тези сектори¹⁴. Независимо от това, че Регламентът за сливанията не съдържа дефиниция на понятията “кредитни институции и други финансови институции” по смисъла на т. а) от чл. 5, параграф 3, Комисията в своята практика постоянно прилага дефинициите, съгласно Първата и Втората банкови директиви:

- “кредитна институция означава предприятие, чийто предмет на дейност е да получава депозити или други подлежащи на изплащане средства от обществото и да предоставя кредити за своя сметка¹⁵.”

(15) Член 1 от Първата директива 77/780/ЕИО на Съвета от 12 декември 1977 г. относно координирането на закони, подзаконови и административни разпоредби, отнасящи се до започване и осъществяване на дейност от кредитните институции (ОВ L 322, 17.12.1977 г., стр. 30).

- “финансова институция означава предприятие, различно от кредитна институция, чиято основна дейност е да придобива холдинги или да извършва една или повече от дейностите, изброени в точки 2 - 12 от приложението¹⁶.”

(16) Член 1, параграф 6 от Втората директива 89/646/ЕИО на Съвета от 15 декември 1989 г. относно координацията на закони, подзаконови и административни разпоредби, отнасящи се до започване и осъществяване на дейност от кредитните институции (ОВ L 386, 30.12.1989 г., стр. 1).”

52. От дефиницията на “финансова институция”² дадена по-горе² е ясно, че² от една страна² холдинговите предприятия трябва да бъдат считани за финансови институции, а от друга, че предприятията, чиито обичаен предмет на дейност са едни от дейностите, изрично посочени в точки 2 - 12 от горепосоченото приложение, трябва също да бъдат считани за финансови институции по смисъла на буква а) от член 5, параграф 3 от Регламента за сливанията. Тези дейности включват:

- предоставяне на заеми (*inter alia* потребителски кредити, ипотечни кредити, откупване на чужди кредити);
- финансов лизинг,
- услуги, свързани с парични трансфери,
- издаване и управление на платежни инструменти (кредитни карти, пътнически чекове и банкови драфтове),
- гаранции и задължения;

¹⁴ Вж. член 5, параграф 3 от Регламента за сливанията.

¹⁵ Дело IV/M.234 – GECC/Avis Lease, 15 юли 1992 г.

¹⁶ Вж. дело IV/M.018 - AG/AMEV, от 21 ноември 1990 г..

- търговия за собствена сметка или за сметка на потребителите на пазара на валутни инструменти, обмяна на чуждестранна валута, финансови договори за бъдеща доставка и опции, инструменти за обмяна и лихвени нива и прехвърляеми ценни книжа,
- дялово участие и предоставяне на услуги, свързани с него,
- консултиране на предприятия по отношение на капиталовата структура, индустриалната стратегия и въпроси, свързани с търговията на дребно и консултации и услуги, свързани със сливания и продажба на предприятия;
- парично комисионерство,
- управление на ценни книжа и консултиране,
- съхранение и администриране на ценни книжа.

2. Изчисляване на оборот

53. Методите на изчисляване на оборота за кредитните и финансови институции и за застрахователните предприятия са описани в член 5, параграф 3 от Регламента за сливанията. Целта на настоящия раздел е да предостави отговор на допълнителните въпроси, свързани с изчисляването на оборота за горепосочените видове предприятия, които бяха повдигнати през първите години на прилагането на Регламента за сливанията.

| [2.1. Кредитни и финансови институции \(различни от финансови холдингови предприятия\)](#)

Formatted: Bullets and Numbering

| [2.1.1. Общи положения](#)

Formatted: Bullets and Numbering

54. Обикновено няма сериозни трудности при прилагането на критерия за банков приход за дефиницията на световен оборот по отношение на кредитните институции и други видове финансови институции. Трудностите могат да възникнат при определяне на оборота в рамките на Общността и също в рамките на отделни държави-членки. В тези случаи подходящият критерий е местоположението на клона или подразделението, така както е предвидено в член 5, параграф 3, буква а) (v), втора алинея от Регламента за сливанията.

| [2.1.2. Оборот на лизингови предприятия](#)

Formatted: Bullets and Numbering

| 55. Съществува фундаментална разлика, която трябва да се прави между финансовия лизинг и оперативния лизинг. По принцип, финансовият лизинг се предоставя за по-дълги периоди от време, в сравнение с оперативния и собствеността по принцип се прехвърля на лизингополучателя в края на срока на лизинга чрез опция за покупка, която е включена в договора за лизинг.

Обратното, при един оперативен лизинг, собствеността не се прехвърля на лизингополучателя в края на договора за лизинг, а средствата за оборудване са включени в лизинговите плащания. Поради това, финансовия лизинг функционира като заем за заемотателя, така че да се даде възможност на лизингополучателя да закупи определени активи. Затова, финансовата лизингова компания е финансова институция по смисъла на буква а) от член 5, параграф 3 и нейния оборот следва да се изчислява посредством прилагане на специфични правила, свързани с изчисляването на оборота на кредитните и други финансови институции. Като се имат предвид оперативните лизингови дейности нямат тази заемни функции, те не се считат за предоставяни от финансови институции, най-малкото като основна дейност, и поради това по отношение на тях са приложими правилата за изчисляване на общия оборот, които се съдържат в член 5, параграф 1¹⁷.

Застрахователни дружества

Брутни премии

56. Прилагането на понятието за брутни премии като мярка за оборот за застрахователните дружества повдига допълнителни въпроси, независимо от дефиницията, съдържаща се в буква б) от член 5, параграф 3 от Регламента за сливанията. Поради това е необходимо да се направят следните уточнения:

- “брутни” премии са сумите от получените премии (които могат да включват получени презастрахователни премии, ако засегнатото дружество развива дейност в областта на презастраховането). Изходящи или външни застрахователни премии, т.е. всички суми, платени или платими от засегнатото дружество, за да се покрие презастраховката, са включени в брутните премии, по смисъла на Регламента за сливанията,
- винаги, когато се използва думата “премии” (брутни премии, нетни премии, изходящи презастрахователни премии и т.н.), се имат предвид не само премиите, свързани с новите застрахователни договори, сключени по време на финансовата година, която се разглежда, а също така и всички премии по договори, които са сключени предишни години, но които остават в сила по време на периода, който се разглежда.

Инвестиции на застрахователни дружества

57. С цел създаване на подходящи резерви, позволяващи плащанията по предявени иски, застрахователните дружества, които също така следва да се разглеждат и като институционални инвеститори, обикновено имат огромно портфолио от инвестиции в дялове, лихвоносни ценни книжа, земя, собственост и други активи, които дават възможност за годишен доход, който не се счита за оборот на застрахователните дружества.

---

¹⁷ Вж. дело IV/M.234 – GECC/Avis Lease, 15 юли 1992 г.

58. По отношение прилагането на Регламента за сливанията, основното разграничение следва да се прави между чисто финансови инвестиции това са тези инвестиции, които застрахователното дружество прави в определени предприятия, но не участва в управлението на тези предприятия/ и тези инвестиции, водещи до придобиване на пакет, който дава право на контрол в едно предприятие, като по този начин се дава възможност на застрахователното дружество да упражнява решаващо влияние върху стопанската дейност на засегнатото дъщерно дружество или асоциирано предприятие. В тези случаи, член 5, параграф 4 от Регламента за сливанията, [а](#) се прилага и оборота на дъщерното дружество или клона се допълва към оборота на застрахователното дружество за да се определят праговете, установени в Регламента за сливанията¹⁸.

*Финансови холдингови дружества*¹⁹

59. Финансово холдингово дружество е финансова институция и поради това, изчисляването на нейния оборот следва да се извършва по установения в буква а) от член 5, параграф 3) критерий за изчисляване на оборота на кредитни и други финансови институции. Въпреки това, тъй като основната цел на финансовото холдингово дружество е да придобива и управлява участие в други предприятия, член 5, параграф 4 е също приложим (както и по отношение на застрахователни дружества) по отношение на тези участия, които дават възможност на финансовото холдингово дружество да упражнява решаващо влияние върху бизнес поведението на съответните предприятия. Така, оборотът на едно финансово холдингово дружество по принцип трябва да се изчислява в съответствие с член 5, параграф 3, но може да е необходимо да се добави оборота на предприятия, попадащи в категориите, установени в член 5, параграф 4 (“член 5, параграф 4 дружества”).

На практика, първо трябва да се вземе оборот на едно финансово холдингово дружество (неконсолидирано). След това се добавя оборота на предприятията, посочени в член 5, параграф 4, като се приспадат дивидентите и другите приходи, разпределени от тези предприятия на финансовите холдингови дружества. По-долу е представен пример за такъв вид изчисление:

	Милиона екю
1. Оборот, свързан с финансовите дейности (от неконсолидираните P&L)	3 000
2. Оборот, свързан със застрахователните дружества, посочени в член 5, параграф 4	300
3. Оборота на промишлени предприятия, посочени в член 5, параграф 4	2 000
4. Приспадане на дивиденти и други доходи от	<u>(200)</u>

¹⁸ Вж. дело IV/M.018 – AG/AMEV, от 21 ноември 1990 г.

¹⁹ Принципите, установени в настоящия параграф за финансовите холдингови дружества може, в определена степен също да се прилагат по отношение на дружествата за управление на фондове.

предприятията 2 и 3, посочени в член 5,
параграф 4

5. Общ оборот на финансовите дружества и
техните групи

5 100

60. При такива изчисления, може да е необходимо да се отчете наличието на различни счетоводни правила, и по-специално на тези, свързани с подготовката на консолидираните отчети, които независимо от това, че са хармонизирани в известна степен, не са идентични в рамките на Общността. Докато това съображение се прилага по отношение на всеки вид засегнато предприятие по смисъла на Регламента за сливанията, то е от особена важност в случаите на финансовите холдингови дружества²⁰, където броя и различните видове предприятия, които се контролират, и степента на контрола, който се упражнява от холдинговото дружество по отношение на тези дъщерни дружества, клонове и други предприятия, в които то има дялово участие, изисква внимателна преценка.

61. Изчислението на оборота на финансовите холдингови дружества, така както е описано по-горе, може на практика да се окаже трудно. Поради това, стриктното и детайлно прилагане на настоящия метод е необходимо само в случаите, когато изглежда, че оборотът на едно финансово холдингово дружество е вероятно да се доближи до праговете, предвидени в Регламента за сливанията; в други случаи може да е очевидно, че оборотът е далече от праговете на Регламента за сливанията и поради това публикуваните отчети да са достатъчни, за да се определи юрисдикцията.

²⁰ Вж. например дело IV/M.166 – Torrás/Sarrio, от 24 февруари 1992 г., дело IV/M.213 – Hong Kong and Shanghai Bank/Midland, от 21 май 1992 г., дело IV/M.192 – Banesto/Totta, от 14 април 1992 г.,